

30

20

0

10

1 211 152

Na Londýně prý říkali, že Turínské plátno je podvrh, jistili to radioizotopickou zkouškou, prý pochází z 13.století.. je to na 95 %, hlásili to včera v hlavních zprávách..

Alespoň žetak , myslím si a je mi trochu smutno: Těch zbytečných slov a argumentů, těch marných pokusů jak se v tomhle světě zabydlet s pohodlnou, hmatatelnou jistotou.

Co se mě týče, nemá výsledek té či oné zkoušky valný význam, po těch všech reportážích v National Geographic si myslím "dobře tak", alespoň všichni ti, kteří argumentují víc než přemýšlejí mají příležitost zamyslet se nad sebou a nad tím, co pro ně znamená jistota. Teď mají 95 % jistotu, že Turínské plátno je podvrh, alespoň tak to hlásilo rádio, jisté jsou k dispozici dobrozdání odborníků a počítač přebírající v hromádkách uhlíku izotopy podle všeho ateistům nenadržoval. Ostatně může počítač nadržovat ateistům ? Jist si v tom nejsem, o procentech nemluvě.

Pročítal jsem teď Anzenbachera a jsem z toho na rozpacích, divím se tvému nadšení. Samozřejmě je to kniha na výborné úrovni, neměl by sis ale položit otázku také trochu jinak ?

Jsem přesvědčen, že Florian by Anzenbachera vyklidil ! Neměl by pro něj v knihovně místo.

Vím, že ani jeden z nás není Florian, ale otázka "vyklidit ?" je myslím vysoce inspirativní.

Beru-li to ze svého hlediska, pak mě Anzenbacher se svým tomistickým podtónem příliš nevzrušuje, a to přeci není vůbec žádná pochvala ! Ukazuje se tu co je "v rámci" jasné, "v celku" pojaté.. jen některá místa je třeba /až bude někdy čas/ domyslet, zodpovědět některé detailní otázky.. ☒ Kde se bere v lidech taková namyšlenost ?

Mladý adept filosofie ZNÁ po prostudování této knihy transcendentální problém JÁ, zná ontologický problém bytí, má přehled o tradici a o tom, že "filosofovat se má na úrovni". Je n já ničemu nerozumím /tedy - nedokážu tematizovat to, čemu nerozumím/

Všechno je jinak ! Nic z toho, co je tu tak krásně postaveno teď a v tuto chvíli nelze použít ! - chtěl bych vykřiknout studentu filosofie do ucha a zlomyslně vedle něj dupnout do louže.

Florian má pravdu. Školní systém není k ničemu - resp. měkčeji: je dobré vědět, že od školního myšlení nelze nic očekávat.

A je v podstatě jedno, je-li vyučování postaveno na pozitivistickém nebo tomistickém základě.

U této knihy se nechťěji jinak, než když ji vydám plamenům.. řekl by myslím Florian.

Vlastně vše, s čím se setkávám mi v posledku slouží k tomu, abych se v jistém smyslu odlišil, abych vystihl to, co vidím. Věc se má tak: To, s čím se setkávám je nevyjádřitelné a já na každém poctivám způsobu o uchopení tohoto nevyjádřitelného zahlédám něco málo z toho, co předchozímu uniká mezi prsty

...

Bude to znít asi kacířsky, ale jsem rád, že jsem se s žádnou takovou knihou nesetkal v době, kdy jsem se sám začal ptát po světě. Byl jsem ovlivňován tím či oním, nejrozličnějšími setkáními v duchovním, myšlenkovém smyslu. Úvod do filosofie se snaží taková setkání zesystematizovat, uvést do objektivní, optimální rovnováhy.. Jde to? S čím se pak setkávám?

...

Nechci tuto knihu hodnotit, nemám ji koneckonců s čím srovnat. Připadá mi však, že jsem vstrčen do snovéni světa západního supermarketu a hrozí mi, že v náhlé převaze všeho toho nedostupného zboží zapomenou, že jsem nic z toho nechtěl. Hledal jsem hokynářský krámk z dětských vzpomínek.

Dostala se mi teď do ruky velice slušná kniha "Úvod do filosofie" A. Anzenbachera. Něco takového se čekalo už dlouho, obecné texty více než půlstoletí staré jsou naprosto nevyhovující. Anzenbacher - to je filosofické minimum dnešního přemýšlejícího člověka, seznámení se s problematikou od klasiky až po dnešek se snahou odkazovat se tam, kde se nás filosofické otázky bezprostředně tykají.

Kdybych měl možnost, dal bych tuto knihu všem přátelům, se kterými se často nemonu dohodnout na nezákladnějších věcech: Chceš-li lyžovat na Šumavě, proběhni si nejprve vyběhané tradiční cesty, zorientuj se - a pak se teprve vydej do závějí, tak, kam tě to vábí, pronikej k tomu, co tušíš mimo cesty. Nesmíš však nikdy zapomenout že původcem toho všeho je toto vábení, nesmíš se zhlédnout v tom ladném, lehkém, samoučelném pohybu lyží ve vyjeté stopě..

Vyrovnávajíc se s čerstvým sněhem projíždí Anzenbacher se svou školou v přírodě poctivě i zapadlé, nevlídné kouty - to je nutnost, jinak se postupně ty dvě souběžné linky porozumění ve sněhu nenávratně ztratí.

Udržovat stopu je koneckonců naše povinnost, neměli bychom se izolovat jen ve svém zájmovém okruhu a zbytek světa ponechat beznadějným blouznivcům na sněžnicích.

...

Krží mě, že jsme včas nepřišli na tu Novou Kasovnu, přišel a jetedy pozdě, znovu si uvědomuji jak je důležité, aby byl člověk "otevřen". Když jsme ~~xxx~~ se spolu šourali po silnici od Holštejna tím krásným oviněným rámem a tys začal o Kasovně, úplně mě zamrazilo: zase jsem něco zmeškal, ohlušen sebedůvěrou "nezaslechl", "nepřišel na to", jaksi "dopředu zapomněl". Toho se bojím, že často zmeškám to, co jsem udělat měl.

Přemýšlel jsem o tom "protestantském" přístupu ke světu, jde o cosi základního. Protestantismus sám sebe nazývá reformací - je tedy nabílední otázka, čeho je reformací a z jakého postu vlastně mohu to, co je reformovat, jak rozumím vztahu toho, co je a formy, kterou dávám, jaké představy o sobě a možnostech mého myšlení to předpokládá..

Historicky šlo protestantismu o reformaci teologie, tím se nechci zabývat, důležité je zde, že to bylo čineno v negaci k tradici. Dějinný člověk se tu staví nad dějiny, odmítá to, co se stalo mezi dobou Kristova působení v Palestině a dobou svou. Závazné je jen zjevení /Písmo/, tradice má jen srovnávací hodnotu. K takovému hodnocení je však nutno vidět sebe a svoji aktualitu v jakémsi "výsadním" postoji, dívat se jaksi "zvětšovací sklem". To mi teprve umožní vidět sama sebe s dostatečnou rozlišovací schopností a ve větším odstupu od "pozadí". Je to však na úkor toho, co dříve bylo zjevné: zvětšené tím, jak se roztáhlo, zabralo kus místa navíc, kus místa, který v přirozeném rozvrhu měl patřit něčemu jinému!

V takovém zdánlivě "výsadním" postoji pak člověk rozumí sobě a své zasazenosti do světa a společenství druhých v jakési křečovitosti. Tím, že si nárokuje / s namyšleností vlastníka mikroskopu/

právo posuzovat to, co je, sebestiště a bez ohledu na tradici, vytrhává se ze svého prostředí.

Tradice katolicismu měla pochopení pro různé teologické koncepce, pokud byly ochotny zachovat jednotu tohoto tradičního prostředí, tj. pokud byly ochotny to, co nového myšlenkově přinesly jaksí "dávat k dobru".

Vše, co jsme schopni racionálně zformulovat se vztahuje k celku naší zkušenosti volně, zprostředkovaně. Racionálně nelze získat výsadní pozici vlastníka pravdy; k tvrzení "já mám /obecně/ pravdu" je třeba mnoho sebevědomí a absenci skromnosti. Je to tvrzení synonymní s "Já vím, jak to je". Kdo se to odváží v obecnosti říci ?

Celá moderní filosofie se znovu a znovu zabývala teoriemi poznání, chtěla se nějak dobrat základu, na němž by toto VÍM šlo postavit - a dnes je zřejmé, že je to snaha marná. Hliněné obrovky nohy stojí na písku.

Zvětšovací sklo, kterým se protestant dívá na sebe a na svět působí destruktivním, materializujícím způsobem. Svět ztrácí v takovém pohledu svoji přirozenou kompozici. To, co nelze opatřit nálepkou trvání, popsat, je vytrháno do neexistence, neviditelnosti /do diskontinuity pod okraje skla/ Zakryje se tak iracionalita která původně patří k našemu bytí, iracionalita vytvářející plynulý kontakt mezi věcmi, iracionalita, která z toho všeho, s čím se setkáváme vytváří celek.

Chci-li /protestantsky/ důvěřovat sobě a svojí racionalitě, nutně tím iracionalitu de-tematizuji, říkám, že mě iracionalita nezajímá tj de fakto žeNEKŇÍ. /Popíšu-li totiž potom racionálně svět tak, jak je, iracionalita tam NECHYBÍ !!/

Pro tento způsob myšlení je pak charakteristické, že se snaží svět vůbec iracionality zbavit, že si vše chce nějak racionálně

vysvětlit: Zruší se kulty svatých, zruší se svátosti jako svátosti, zbožnost se stane čímsi osobním co spadá do oboru mravnosti, společnost se organizuje do racionálních - tudíž polovojských struktur etc.

Katolicismu rozumím v protikladu k tomu: racionalita by tu měla sloužit, ukazovat se sebe ven, k tomu, co ~~nikdy~~ přesahuje každý náš pokus zachytit - k tajemství a k tomu, jak se nás dotýká. Chci-li být sociální /tj nejsem-li gnostik/ lze porozumět tajemství jen na základě jistého konzervatismu v sebeporozumění. Příkladně: Mnohé z toho, co se nám zdá mrtvé, prázdné /fráze z katechismu apod/ je bez obsahu proto, že se takovými větám pokoušíme rozumět v souvislostech dnes běžných racionálně myšlených struktur. Může se to ale ~~málem~~ ukázat jako cosi smysluplného tehdy, dovedu-li se zapřít po těch nejzákladnějších - a v jedné poloze tedy namyšlenému protestantskému myšlení nepřístupných - věcech.

Úplně zjednodušeně to lze snad říci tak, že katolická pokora i sebedůvěra leží v tom, že světu rozumím /positivní postoj/ jako tomu, co mi v posledním ohledu není přístupné; stejně se to má i se vztahem k sobě.

Tobě se zřejmě ostrý polemický tón nebude zamlouvat, přišel by ti vněd nějaký "švýcarský", kladný výklad protestantismu.. snad založený v tom, že současný tvar Západní Evropy lidských práv je výsledkem tohoto formování re-formace, nebo alespon /seriozněji/ že k tomuto tvaru výrazně přispěl. Nepochybně. Tím však nelze vyvrátit základní námítku oponentů: To, co je namyšleno racionalismem získáno je labilní, vnitřně nejocetné, úpadkové, neschopné vytvořit přirozený terén tradice aniž by se muselo obklopit nějakými "horskými údolími" bez takové

vymezení se protestantismus rozkládá do sektářství na jedné
a do amoralního materialismu na druhé straně.

Dnešní příklon ke katolicismu u nás lze vidět jako vyrovnávání se
se zátěží pokleslého racionalismu protestantské provenience.

...

Mrzí mě, že jsme včas nepřišli na tu Novou Rasovnu, přišel
a je tedy pozdě, znovu si uvědomuji jak je důležité, aby byl
člověk "otevřen". Když jsme se spolu šourali po silnici
od Holstejna tím krásným mrazivým ránem a tys začal o Rasovně,
úplně jsem se ojínil: zase jsem něco zmeškal, chlušen sebedůvěrou
"nezaslechl", "nepřišel na to", jaksi "dopředu zapomněl".

pt. ůtenáři,
jestli se tí tato Možnost zdá příliš krátká,
přečtí si jí ještě jednou.

podzim 88

obsah :

turínské plátno
Anzenbacher a dupnutí do louže
Anzenbacher a hokynářský krámk
Anzenbacher a lyže
Rasovna a déšť
pt. čtenáři

